



## توانمندی های گردشگری

### فرصت ها و پتانسیل های بخش گردشگری

استان کردستان با بیش از ۱۰۰۰۰ جاذبه طبیعی، سنتی، آداب و رسوم، تاریخی - باستانی و پتانسیل طبیعت گردی توانایی تولید درآمد همراه با تعامل فرهنگی در سطح ملی و جهانی دارد همچنین، آثار متعدد ثبت شده در فهرست ملی، توانایی بالقوه در طبیعت گردی و گردشگری خرید از قابلیت های استان در حوزه گردشگری است. برخی از آیین های سنتی مرسوم در استان، کمتر شناخته شده اند که با سرمایه گذاری و معرفی، امکان جذب گردشگر را فراهم می آورند. استان کردستان به دلیل اقلیم منحصر به فرد و تنوع زیستی گیاهی و جانوری، وجود ارتفاعات و دره های ژرف و وزش باد غربی، پوشش گیاهی متنوع، طبیعت زیبایی را دارد. همچنین، ویژگی های فرهنگی از جمله زبان، لباس، موسیقی، آلات موسیقی، رقص، صنایع دستی، جشن ها و مراسم خاص به ویژگی های طبیعی استان افزوده است.

جاذبه طبیعی و تاریخی شناسایی شده در استان کردستان بیش از ۱،۸۷۰ مورد است، از این تعداد ۹۰۰ مورد ثبت ملی شده اند؛ و دو منطقه اورامان و غار کرفتو نیز در مرحله ثبت جهانی است. از دیگر جاذبه های استان می توان قلعه زیویه، دریاچه زربار، روستای پلکانی پالنگان، قلعه قمچقایی، سنگ نبشته اورامان، قرآن تاریخی نکل، عمارت ها، مساجد را نام برد.

همچنین استان کردستان دارای ۲۲ منطقه نمونه گردشگری برای سرمایه گذاری است. این مناطق نمونه گردشگری آلتو، بوئین سفلی، سورین، سالوک، بست، سارال، یوزباشکندی، بسطام، قلندر، زیویه، بدر و پریشان، قصلان، بازارچه مرزی زربوار (باشماق)، قطب گردشگری زربوار، گاوشان، کومابین، هورامان، دل و دله مرز، سورال، قمچقایی، صلوات آباد و یاسو کند است و چهار کمپ و محور گردشگری در استان وجود دارد که از جمله می توان به محور گردشگری قشلاق - گریزه، کمپ گردشگری صلوات آباد سنندج، کمپ گردشگری آبدرد و کمپ گردشگری بانه اشاره کرد.

۶ بنای باستانی قابل فروش در استان وجود دارد که عبارتند از: منزل گله داری، منزل عطایی، منزل پیرمرادی، منزل احمدی، حمام خان و منزل متوسل.

### جدول ۴۱. شاخص ها و نماگرهای فرهنگی در سال ۱۳۹۵

تعداد	
۳	موزه های تاریخی و فرهنگی
۲۸	آثار تاریخی-طبیعی-معنوی ثبت شده در فهرست آثار ملی
۱۴۸،۷۱۳	بازدید کنندگان از موزه ها، بناها و مکان های فرهنگی و تاریخی (نفر)

منبع: اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان کردستان

### گردشگران ورودی

استان کردستان به دلیل جاذبه های گردشگری و طبیعی، هر سال پذیرای تعداد زیادی مهمان و گردشگر از تمامی نقاط کشور و دنیا است. تعداد گردشگران ورودی به اقامتگاه های عمومی در ده ماهه ۱۳۹۶، حدود ۱۴۶،۰۶۸ نفر بوده است که از این تعداد، ۱۴۱،۱۶۳ نفر ایرانی و ۴،۹۰۵ گردشگر نیز خارجی بوده اند.

### جدول ۴۲. گردشگران ورودی به اقامتگاه عمومی کردستان (نفر)

	۱۳۹۴	۱۳۹۵	ده ماهه ۱۳۹۶
گردشگران داخلی	۱۶۰،۱۸۸	۱۵۴،۴۸۰	۱۴۱،۱۶۳
گردشگران خارجی	۱۴،۰۲۴	۹،۳۸۸	۴،۹۰۵
مجموع	۱۷۴،۲۱۲	۱۶۳،۸۶۸	۱۴۶،۰۶۸

منبع: اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان کردستان



### امکانات و وضعیت گردشگری

استان کردستان دارای ۳۱ هتل با ۲,۲۹۱ تخت، ۲۴ مهمان پذیر با ۷۶۹ تخت، ۷۱ سوئیت و ۱۰۷ اقامتگاه بین راهی است.

جدول ۴۳. تعداد هتل، مهمان پذیر، واحدهای بین راهی و سوئیت

تخت	اتاق	تعداد	
۲,۲۹۱	۸۴۶	۳۱	هتل
۷۶۹	۲۹۱	۲۴	مهمان پذیر
۳۳۷	-	۷۱	سوئیت
-	-	۱۰۷	اقامتگاه های بین راهی

منبع: اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان کردستان



### صنایع دستی

صنایع دستی استان کردستان بخشی از فرهنگ مردم این اقلیم است که بر اساس نیاز و خلاقیت در طی زمان شکل گرفته و بسیار متنوع است، همچنین به لحاظ کیفیت شهرت جهانی دارد. از صنایع دستی این استان می توان به کلاش بافی، قالببافی (ریزه ماهی نقش بته ای، گل و کیلی، گل میوزاعلی، شاخ گوزنی (یحیی چلمی))، گلیم، منبت کاری، نازک کاری چوب، دستبافی، شالیبافی، نمدمالی، پولک دوزی و حصیربافی، سفالگری و سرامیک سازی، کاشی کاری نام برد.

فرش و گلیم استان کردستان از اعتبار جهانی برخوردار است. شهرستان سنندج از مراکز مهم نازک کاری چوب ایران و جهان محسوب می شود و سابقه حدود یک قرن و نیمی این هنر، در این شهرستان گواهی بر این مدعاست، محصولاتمانند تخته نرد و شطرنج در سطح جهانی شناخته شده هستند. کلاش بافی از صنایع دستی شهرستان مریوان است و در شهریور ماه ۱۳۹۶ با رای داوران شورای جهانی صنایع دستی سازمان یونسکو (WCC) مریوان بعنوان شهر جهانی کلاش بافی ثبت جهانی شد.





### مشوق های سرمایه گذاری در بخش گردشگری

مشوق های قانونی برای سرمایه گذاری در بخش گردشگری استان کردستان عبارتند از:

- پرداخت تسهیلات بانکی به نرخ صنعتی به استناد ماده ۵ قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی، جهت تشویق سرمایه گذاران در زمینه ایجاد تاسیسات گردشگری (پرداخت تسهیلات برای ایجاد مراکز تحقیقاتی و پژوهشی...آموزشی).
- به استناد ماده ۸ قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی کلیه تاسیسات گردشگری و دفاتر خدمات مسافرتی مشمول تعرفه ها و مقررات و دستورالعمل های بخش صنایع و سایر تاسیسات مشابه اعم از سوخت، آب و برق، مالیات، وام بانکی و غیره است.
- اختصاص زمین رایگان (در صورت دولتی بودن)، احداث زیرساخت های طرح ها و پروژه ها اعم از راه دسترسی، آب و برق و سرویس های بهداشتی و ... در محدوده مناطق گردشگری و تامین اعتبار مورد نیاز از محل اعتبارات عمرانی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری.
- اعطاء موافقت نامه تاسیس مناطق جدید نمونه گردشگری توسط سازمان میراث فرهنگی.
- تامین اعتبار مورد نیاز تاسیسات خدماتی (آب، برق، راه) و محل اجرای طرح، توسط دولت.
- تامین ۸۰ درصد از اعتبار برآوردی کل پروژه در قالب تسهیلات از طریق بانک ها و موسسات مالی اعتباری طرف قرارداد با سازمان بعد از بیست درصد پیشرفت فیزیکی پروژه توسط سرمایه گذار.
- معاف از پرداخت عوارض تغییر کاربری.
- صدور پروانه ساخت تاسیسات با تسهیلات ویژه شامل معافیت پرداخت عوارض صدور پروانه ساختمانی برای احداث کلیه تاسیسات گردشگری.
- واگذاری زمین از اراضی دولتی واقع در خارج از حریم شهرها توسط سازمان جهاد کشاورزی و اداره کل منابع طبیعی و در حریم و محدوده شهرها توسط سازمان مسکن و شهر سازی.
- بهره مندی کارگاه های صنایع دستی از تعرفه های اعمال شده آب، برق، گاز و سوخت.

### فرصت های سرمایه گذاری در بخش گردشگری

از فرصت های سرمایه گذاری بخش گردشگری استان کردستان می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- احداث هتل در شهرستان های استان
- ایجاد بازارچه مرزی صنایع دستی
- ایجاد شهرک صنایع دستی
- ایجاد تاسیسات ورزش های آبی در دریاچه زریوار و سد قشلاق
- ایجاد هتل ۴ ستاره در زمین های جوار رودخانه قشلاق
- اجرای مناطق نمونه گردشگری استان
- احداث مجتمع کمپینگ در مسیر کامیاران و شاهو
- تهیه و اجرای طرح ساماندهی گردشگری حوزه سد بانه
- تهیه و اجرای طرح ساماندهی گردشگری حوزه دریاچه زریوار مریوان
- ایجاد موزه فرهنگی اورامانات
- امکان سنجی و احداث پیست اسکی گردنه ژالانه دهستان دزلی
- احداث دهکده ساحلی در منطقه به مساحت ۲ کیلومتر با ۴۰ کلبه اقامتی دریاچه زریوار
- ایجاد تله کابین در مناطق گردشگری دریاچه زریوار و آبیدر سنندج
- احداث باغ پرندگان در مناطق گردشگری دریاچه زریوار و آبیدر سنندج
- ایجاد مرکز ورزش های زمستانی کوهستانی در منطقه گردشگری آبیدر

### پروژه های دولتی نیمه تمام در بخش گردشگری

پروژه های دولتی بخش گردشگری نیازمند به سرمایه گذاری در استان کردستان، شامل موارد زیر است:

- طرح جامع قطب گردشگری زریوار
- محور گردشگری قشلاق-گریزه
- محور گردشگری رودخانه سفز
- طرح جامع گردشگری آبیدر
- منطقه نمونه گردشگری مصوب هیأت محترم دولت
- مطالعه و طراحی ۳ پارک گردشگری آبیدر، سد بانه صلوات آباد سنندج به همراه کمپینگ های گردشگری
- طرح احداث تله کابین آبیدر

### جدول ۴۴. تشریح برخی از پروژه های سرمایه گذاری در بخش گردشگری

محل اجرا	ظرفیت پیشنهادی طرح	سرمایه گذاری مورد نیاز			
		ثابت (میلیون ریال)	در گردش (میلیون ریال)	جمع کل (میلیون ریال)	اشتغالزایی (نفر)
احداث مجتمع فرهنگی -تفریحی	شهرستان سنندج ۲ میلیون نفر در سال	۱۷۹،۱۱۹	۱۲،۵۴۸	۱۹۱،۶۶۸	۷۱
احداث پارک آبی	شهرستان سنندج ۹۰۰ نفر در روز	۱۰۰،۵۴۹	۴،۵۷۳	۱۰۵،۱۲۳	۶۵

منبع: اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان کردستان

